

Professor Hans Petter Graver med brannfakkel:

– Våre demokratiske organer har spilt klima-falitt. Vi må finne på noe annet

KLIMA OG DEMOKRATI: Jussprofessor og preses i Det Norske Videnskaps-Akademi reiser tvil... [Les mer](#)

Elendige resultater selv om fakta om klimatrusselen lenge har vært klare, får jussprofessor Hans Petter Graver å konkludere at «vi må våge å tenke nytt om nasjonalt og internasjonalt demokrati».

Thomas Vermes

18. mai 2019 08:17 – Oppdatert 19. mai 2019 20:29

 Del (2)

 Tweet

 Epost

 Kopier lenke

Det sier jussprofessor ved Universitetet i Oslo og preses (leder) i Det Norske

Videnskaps-Akademi, Hans Petter Graver, til ABC Nyheter.

I sin årstale til Videnskaps-Akademiet 3. mai kom Graver med oppsiktsvekkende, men lite påaktede uttalelser om at den nåværende måten å organisere demokrati på ikke er i stand til å reagere adekvat på klimatrusselen.

«Sytti års utvikling av overnasjonale institusjoner som EU viser at demokrati ikke bare kan knyttes til partisystem og representativt demokrati, og at det finnes flere måter å sikre demokratiske beslutninger og demokratisk legitimitet på», sa Graver blant annet og la til:

«Vi må tørre å framsette påstander om at de eksisterende beslutningssystemene kanskje ikke strekker til overfor de problemene som klimautfordringen reiser».

Han antyder at systemet med maktfordeling mellom en lovgivende, utøvende og dømmende makt basert på allmenn stemmerett ikke nødvendigvis er et endelig svar.

Det store demokrati-paradokset:

Er Hans Petter Graver enig med filosofiprofessor Arild Haaland ved Universitetet i Bergen, som for ca. 30 år siden erklærte at de store miljøspørsmålene ikke kan løses i et demokrati, fordi politikerne i så fall ikke vil bli gjenvalgt?

DEMOKRATI-FALLITT: Bergensfilosofen... [Les mer](#)

– Jeg kjenner til den uttalelsen, men er ikke enig. Det forutsetter at man har en bestemt forståelse av at demokrati er de institusjonene vi har i dag, svarer Graver.

Han sier seg heller ikke å være på linje med SVs daværende miljø- og utviklingsminister Erik Solheim, som i 2011 påpekte paradokset at Kina ifølge ham var bedre til å gjennomføre klimapolitikk, enn vestlige demokratier.

– Demokratiet har vunnet den moralske seieren i verden. Selv Saddam avholdt valg, sa Solheim og la til:

– Men for menneskene er det jo viktig om et system løser de viktigste problemene i samtida, klima og økonomi.

– Jeg vil ikke trekke fram Kina som noe mønster her. De har enorme utslipp og en styreform som er langt fra demokrati, bemerket Graver til det.

KINA KLIMA-VINNER: – En utfordring at... [Les mer](#)

Les hva han sa: [Erik Solheim redd demokratier ikke kan løse klimakrisen](#)

– Ja, de har spilt fallitt

– *Har våre politiske beslutningssystemer spilt fallitt overfor oppgaven med å bremse menneskeskapte klimaendringer?*

– Så langt mener jeg det, slår Graver fast.

– *Hvordan kan andre styringssystemer se ut?*

– Det er det vi trenger mer kunnskap om, sier han.

I årstalen var ett av budskapene hans at det må satses mer på forskning på utvikling av andre former for organisering av demokratiet enn den ikke-fungerende i dag.

Overfor ABC Nyheter viser Graver til to forskjellige innfallsvinkler som fører til konklusjonen:

- Den ene er å se på resultatene: Hverken nasjonalt eller internasjonalt har man klart å nå noen resultater selv om fakta om klimatrusselen lenge har vært klare.
- Den andre er mer demokratiteoretisk og begrunnes med at demokrati skal sørge for at de som er berørt av en beslutning, skal ha mulighet til å øve innflytelse på den. Problemet er at spørsmålene klimatrusselen stiller oss overfor, har konsekvenser først og fremst for de som ikke deltar i disse organene – kommende generasjoner, og folk i andre deler av verden.

Stortinget bes erklære «nasjonal klimakrise»

[LES SAKEN](#)

Krever bedre resultatoppnåelse på klima

- Dette er hovedgrunnene til at jeg synes det er verdt å stille spørsmålene, konkluderer Hans Petter Graver.
- Det betyr ikke at vi har noen alternativ løsning som er bedre. Det jeg mener er at vi må få forskning på statsvitenskap, juss, beslutningsteori, økonomi på hvordan vi kan få bedre systemer.
- **Jeg etterlyser mer ressurser til å finne ut om det er mulig å finne systemer som gir bedre resultatoppnåelse og bedre representativitet enn det vi har til å løse klimakrisen.**

FNs miljøsjef om pengerot, klimakrise – og om å kjede folk til døde

[LES SAKEN](#)

Les Hans Petter Gravers [årstale](#) i Det Norske Vitenskaps-Akademi